

Het heiligenboek

Benedictus van Nursia (2) Tom Zwaenepoel

De visie van de heilige Benedictus van Nursia op het gemeenschapsleven lezen we in zijn *Regula*. Voor hem is het klooster meer dan een gemeenschap, een groep gelovige mannen onder leiding van vader abt, aan wie de monniken moeten gehoorzamen. Het klooster is allereerst een school van het luisteren, waarin God via het woord van Jezus' boodschap tot de monniken spreekt. Ver weg van het lawaai en de chaos van de wereld opent die stille ruimte de mens voor die oproep. Voor Benedictus speelt het leven zich af voor Gods ogen. Zijn aanwezigheid daagt de mens voortdurend uit om te keren en zich te schikken naar zijn wil. God is bij ons als goede Vader die onze hand neemt en ons de weg wijst. God kijkt niet enkel of we zijn weg gaan, Hij kijkt ons ook vol liefde aan, omdat Hij wil dat we ons in zijn liefde geborgen voelen. Hij is ook – zoals de Argentijnse paus ons telkens opnieuw vertelt – een barmhartige Vader die niemand uitsluit en iedereen opneemt in zijn groot en warm huis, de Kerk. Oorspronkelijk sticht Benedictus dus geen kloosters met als doel te evangeliseren, zoals de missionaris-monniken. Hij creëert plaatsen waar men God zoekt en vindt. Wie in een diepe relatie met God treedt, distanti-

eert zich van een middelmatig leven met een minimalistische ethiek en een oppervlakkig religieus-zijn. Daarom is het middelpunt van Benedictus' kloosterleven het gebed. De monniken komen overdag zevenmaal en 's nachts eenmaal samen voor het koorgebed. Bovendien brengen ze persoonlijk heel wat tijd door met de geestelijke lezing van de Bijbel en de kerkvaders (*lectio divina*), studie en biddende overweging en beschouwing van de levende God. Het gebed vormt de bron van de eenheid van de monastieke gemeenschap, die haar fundament heeft in de eenheid van het geloof. Door het gebed dragen de monniken elkaar en voelen ze zich door anderen gedragen.

In zijn *Regula* verbindt Benedictus het gemeenschapsleven met lichamelijke arbeid: *ora et labora* (bid en werk). Arbeid is niet langer, zoals in de klassieke oudheid, een aangelegenheid van slaven, vrije tijd is niet meer uitsluitend voor de vrije burger bestemd. Arbeid dient de verheerlijking van God. De benedictijnen kopiëren oude manuscripten en bewaren zo de antieke literatuur en de geestelijke fundamenten van het huidige Europa. Daardoor groeien hun kloosters uit tot belangrijke Eu-

ropese culturele centra. Bovendien worden de benedictijnen belangrijke economen, bijvoorbeeld succesvolle bierbrouwers. Daaraan herinnert de oudste nog bestaande brouwerij van de wereld, *Weihenstephan*, die verrijst op de naar haar genoemde berg in het westen van de Beierse stad Freising. De *Regula* legt ook het dagverloop vast: een afgewogen ritme van acht uur bidden, acht uur werken en acht uur rusten. Daarmee streeft Benedictus naar orde, naar liefde voor God en de naaste en naar pastorale zorg.

De *Regula* bevat geen dromen, maar raadgevingen, voorschriften en strategieën om conflicten op te lossen, zoals luisteren, gehoorzamen en het broederlijk omgaan met elkaar. Hij spreekt dan ook vaker over 'broeder' dan over 'monnik'. Benedictus biedt een realistische blik op menselijke grenzen en zwakheden. Hij verwacht van zijn monniken dat ze in het klooster verblijven, geen persoonlijke bezittingen hebben, de maaltijden gemeenschappelijk gebruiken en onnodige gesprekken vermijden. Bij de verdeling van het gemeenschappelijke bezit krijgt iedereen alleen wat hij nodig heeft. De monniken leggen niet de drie klassieke geloften van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid af,

maar die van stabiliteit (typisch voor de *Regula Benedicti*), gehoorzaamheid en monastieke levenswandel (*conversatio morum*). Door geen onderscheid te maken tussen 'geciviliseerde Romeinen' en 'barbaarse Germanen' staat het klooster open voor iedereen. Wie zich tijdens zijn jeugd op het kloosterleven wil voorbereiden, kan onderwijs volgen in de school die aan de abdij verbonden is.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

13 november, 16.35 uur, één. *Exploring China*. Vierdelige culinaire BBC-reisserie waarin tv-koks Ken Hom en Ching He-Huang door China trekken. In deze eerste aflevering staat de hoofdstad Peking centraal.

13 november, 23.35 uur, één. *Beneath Hill 60*, Australisch oorlogsdrama uit 2010 gebaseerd op het waargebeurde verhaal van de Britse 173rd Tunnelling Company die heuvel nummer 60 in Zillebeke ondermijnde en op 17 april 1915 opblies.

14 november, 13.30 uur, één. *Hij komt! hij komt!* Rechtstreeks verslag van de intrede van de Sint in Antwerpen.

14 november, 21.25 uur, één. *Les misérables*, Amerikaans-Britse verfilming uit 1998 van Victor Hugo's gelijknamige meesterwerk. Frankrijk 1812. De bekeerde dief Jean Valjean (Liam Neeson) is burgemeester in het dorp waar zijn gewezen cipier Javert (Geoffrey Rush) politiecommissaris wordt.

De vrome kudde

Fiets Ingezonden door Herman Van der Zande

Een vader is woedend:

– Ik had je een fiets beloofd als je met een goed rapport naar huis kwam, maar het lijkt echt nergens op! Je hebt er weer niets van gebakken! Wat heb je dan al die tijd sinds je laatste rapport uitgevoerd?

Antwoordt de zoon:

– Ik heb leren fietsen.

Cafépraat Ingezonden door Maurice Snauwaert

Zegt de barman tot de stamgast:

– Louis, ik heb hier je vrouw aan de lijn. Ze wil weten of het gebruikelijk is dat men brandweermannen een fooi geeft.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

vuur-wapen extase	wees gegroet plaats in Nederland	jong meisje lofdicht	rij voertuigen	ik (Lat.) maat-staf
→	↓	↓	↓	5
kwaadheid voor-schrift			bos ge-vangenis	→
→		uitbouw Japanse parel duikster	↓	kwetsuur
Griekse letter eerste opvoering	→	2	neon altijd	6
→			↓	inhouds-maat fout-melding
				↓
aan-bieding	sterren-beeld familie-lid	→	vervallen huis	1
→	↓	4	drassig land lidwoord	→
				↓
larve foto-toestel	→		wijn-soort	→
→	8			op-stootje
				↓
				3
				7
				9

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
Kardinaal